

Timrå kommun
socialnämnden

För kännedom: Kommunfullmäktiges
presidium
Kommunstyrelsen

2022-02-01

Revisionsrapport ”Granskning av åtgärder inom äldreomsorg”

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning av kommunens äldreomsorg för att bedöma om socialnämnden vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån genomförd tillsyn och utredning.

Revisionen önskar att socialnämnden lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 20 maj 2022. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Svaret skickas till Lena Medin, KPMG (mailadress lena.medin@kpmg.se) för vidarebefordran till revisorerna.

För Timrå kommuns revisorer

Sten Ekström
Ordförande

Kenneth Norberg
Vice ordförande

Granskning av åtgärder inom äldreomsorg

Rapport

Timrå kommun

KPMG AB

2022-02-01

Antal sidor 8

Timrå kommun

Granskning av åtgärder inom äldreomsorg

2022-02-01

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	3
2.3	Metod	3
3	Resultat av granskningen	4
3.1	IVO tillsyn	4
3.2	Utvärdering av kommunens krishantering	5
4	Slutsats och rekommendationer	7

1 Sammanfattning

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens äldreomsorg. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Syftet med granskningen är att bedöma om socialnämnden vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån genomförd tillsyn och utredning.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har i en nationell tillsynsinsats granskat den medicinska vården och behandlingen som ges till äldre personer med misstänkt eller konstaterad covid-19 som bor på särskilt boende. Tillsynen har därefter fördjupats när det gäller vård och behandling vid 98 särskilda boenden runt om i landet. I Timrå omfattades Strandbo särskilda boende av denna fördjupade tillsyn.

Under hösten 2020 genomfördes en lärande utvärdering avseende kommunens hantering av covid-19. Utvärderingen utgick från fyra analysområden, som resulterade i ett antal rekommendationer.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att socialnämnden i allt väsentligt vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån genomförd tillsyn och utredning.

Vi konstaterar att åtgärder genomförts samt pågår eller är planerade inom de områden där synpunkter framkommit.

Vi bedömer att det är väsentligt att pågående och planerade åtgärder genomförs, och att det därför finns en planering för att säkerställa detta, bland annat en tydlig tidsplan.

Vi bedömer att uppföljning av genomförda åtgärder kan utvecklas i syfte att säkerställa att åtgärderna gett avsedd effekt. Uppföljningen kan med fördel utgå från ett område istället för en enskild åtgärd, då åtgärderna ofta utgör delar i ett sammanhängande perspektiv.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi socialnämnden att:

- Säkerställa en tydlig planering för genomförande av åtgärder
- Följa upp beslutade åtgärder i syfte att säkerställa att åtgärderna gett avsedd effekt

2 Bakgrund

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens äldreomsorg. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Revisorerna bedömer att det finns risk för att socialnämnden inte vidtar tillräckliga åtgärder för att säkerställa att synpunkter från IVO:s tillsyn och KPMG:s utredning beaktas, båda avseende covid-19.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Granskningen har syftat till att bedöma om socialnämnden vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån genomförd tillsyn och utredning.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har en tydlig planering av åtgärder genomförts, som svarar mot de synpunkter som framkommit?
- Har åtgärder genomförts i enlighet med upprättad planering?
- Har åtgärderna följts upp för att säkerställa att de fått avsedd effekt?

Granskningen om fattar äldreomsorgen.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen 6 kap § 6
- Tillämpbara interna regelverk och policys

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av beslut och svar gällande IVO:s tillsyn, samt utredning, beslut och återrapportering gällande utredningen.
- Intervjuer har genomförts med förvaltningschef, verksamhetschef äldreomsorg och HSL samt medicinskt ansvarig sjuksköterska.

Rapporten är faktakontrollerad av intervjuade.

3 Resultat av granskningen

3.1 IVO tillsyn

IVO har i en nationell tillsynsinsats granskat den medicinska vården och behandlingen som ges till äldre personer med misstänkt eller konstaterad covid-19 som bor på särskilt boende.

Tillsynen har därefter fördjupats när det gäller vård och behandling vid 98 särskilda boenden där IVO bedömer att det finns en förhöjd riskprofil. I Timrå kommun omfattade den fördjupade tillsynen Strandbo särskilda boende.

Ansvaret för hälso- och sjukvården till personer som bor på särskilt boende är delat i enlighet med bestämmelser i hälso- och sjukvårdslagen (HSL). För vård och behandling som ges av sjuksköterskor m.fl. ansvarar kommunen medan regionerna ansvarar för läkarinsatserna. För Strandbo ges läkarinsatserna av Söråker hälsocentral

I den fördjupade tillsynen har uppgifter inhämtats genom journalgranskning för tidsperioden februari – juni 2020 samt intervjuer med verksamhetschef och läkare vid primärvården samt sjuksköterskor vid de aktuella boendena.

IVO har i tillsynen funnit brister och bedömer att det inte går att följa vården av äldre med misstänkt eller konstaterad covid-19 på grund av brister i boendets hälso- och sjukvårdsjournaler. Tillsynen har visat att det i granskade journaler saknas uppgifter som behövs för att säkerställa en god vård. Exempel på uppgifter som saknas är planeringen av vården och behandlingen runt patienten vid misstänkt eller konstaterad covid-19.

I socialnämndens redovisning till IVO avseende ovanstående tillsyn redogörs bland annat för vilka åtgärder som vidtas eller planeras att vidtas. I redovisningen konstateras att det finns en utmaning i att dokumentation förs i olika journaler, dvs socialtjänstjournal respektive hälso- och sjukvårdsjournal, samt av olika personalkategorier. Vidare finns stöddokument som ligger utanför journalen. Därutöver har vid intervjuer även nämnts gränssnittet gentemot hälsocentraler gällande journalföring, som ansvarar för läkarinsatserna och tillhörande dokumentation.

Av socialnämndens redovisning framgår att en ny modul i journalsystemet avseende hälso- och sjukvård ska tas i drift. Vid intervjuer framgår att det är under år 2022 som planering av den nya modulens implementering i verksamheten påbörjas. Vid faktakontrollen framkommer att modulen i dagsläget endast finns implementerad i ett fåtal kommuner. Detta förväntas innebära en betydligt förenklad struktur för dokumentation, och en översyn av strukturen pågår därför för närvarande som förberedelse. Enligt intervjuade finns redan den dokumentation som ska finnas i journalföringen, men att det är uppdelat på olika ställen och därmed inte tillgängligt sammanhängande. Detta medför praktiska problem i det vardagliga arbetet. Därför har exempelvis kompenserande åtgärder vidtagits, som

att hos respektive brukare ha en pärm med utskrivna information från systemet. Vidare har en översyn av befintliga rutiner och riktlinjer kring dokumentation genomförts och delgetts berörd personal.

Därutöver pågår ett arbete med att införa digitala läkarkontakter, där Strandbo särskilda boende var den första enheten inom kommunen att använda detta. Exempelvis kan testvärden och foton på sår förmedlas, som ett led i att förenkla kontakter och informationsöverföring, riskbedömning samt planering och uppföljning.

3.1.1 Bedömning

Vi bedömer att åtgärderna svarar mot de huvudsakliga synpunkter som framkommit.

Vi konstaterar dock att det i svaret till IVO redogörs för ett antal åtgärder som planeras utifrån de synpunkter som framkommit. Vi har dock inte tagit del av något närmare specificerad planering av åtgärderna och dess genomförande.

Avseende åtgärden ny modul ska planering av implementering genomföras under året. Införandet av denna modul är väsentlig och innebär också ett omfattande arbete, varför vi anser det viktigt att det finns en relevant planering.

Vi bedömer att övriga planerade åtgärder har genomförts i enlighet med planering.

Vi har inte uppfattat att nämnden har följt upp om beslutade åtgärder har genomförts och fått avsedd effekt.

3.2 Utvärdering av kommunens krishantering

Under hösten 2020 genomfördes en lärande utvärdering avseende kommunens hantering av covid-19. Utvärderingen utgick från fyra analysområden:

1. Styrning och koordinering
2. Kommunikation
3. Logistik och materialförsörjning
4. Samverkan

Utvärderingen har resulterat i ett antal beslutade åtgärder som ska genomföras. Kommunstyrelsen har beslutat om åtgärder övergripande nivå, och även anmodat styrelser och nämnder att genomföra förbättringsåtgärder samt återrapportera till kommunstyrelsen.

Med denna bakgrund beslutade socialnämnden att ge förvaltningschef i uppdrag att identifiera förbättringsåtgärder gällande krisberedskap, sam implementera dessa. Som grund för arbetet med förbättringsåtgärder fanns utvärderingens rekommendationer.

Tre rekommendationer inom två analysområden omfattade socialnämnden:

Styrning och koordinering

- Utveckla det nära ledarskapet

Kommunikation

- Säkerställ att information uppfattas korrekt av medarbetare i vårdnära verksamheter
- Säkerställ att information når ut till medarbetare i vårdnära verksamheter

Avseende utveckling av det nära ledarskapet har chefsutbildning genomförts under hösten 2021, som fortsätter under våren 2022. Chefsutbildningen tar utgångspunkt i kommunens styrmodell och består av tre block (systemteori, arbetsplatskultur och förändringsledning).

För att utveckla kommunikation och säkerställa information har flera åtgärder vidtagits, exempelvis har funktionen medicinskt ansvarig sjuksköterska har förstärkts, frekventa möten med fackliga organisationer genomförs, kontinuerliga möten med alla enhetschefer och sjuksköterskor, flera kanaler använts regelmässigt för att kommunicera nyheter liksom uppdatering av information på intranätet samt speciella covid-pärmar.

3.2.1 Bedömning

Vi konstaterar att åtgärder har genomförts eller pågår inom berörda områden. Vi har dock inte tagit del av något närmare specificerad planering av åtgärderna och dess genomförande.

Vi bedömer att åtgärderna svarar mot de huvudsakliga synpunkter som framkommit.

Vi har inte uppfattat att nämnden har följt upp om beslutade åtgärder har genomförts och fått avsedd effekt.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att socialnämnden i allt väsentligt vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån genomförd tillsyn och utredning.

Vi konstaterar att åtgärder genomförts eller pågår samt är planerade inom de områden där synpunkter framkommit.

Vi konstaterar att åtgärder genomförts samt pågår eller är planerade inom de områden där synpunkter framkommit.

Vi bedömer att det är väsentligt att pågående och planerade åtgärder genomförs, och att det därför finns en planering för att säkerställa detta, bland annat en tydlig tidsplan.

Vi bedömer att uppföljning av genomförda åtgärder kan utvecklas i syfte att säkerställa att åtgärderna gett avsedd effekt. Uppföljningen kan med fördel utgå från ett område istället för en enskild åtgärd, då åtgärderna ofta utgör delar i ett sammanhängande perspektiv.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi socialnämnden att:

- Säkerställa en tydlig planering för genomförande av åtgärder
- Följa upp beslutade åtgärder i syfte att säkerställa att åtgärderna gett avsedd effekt

Datum som ovan

KPMG AB

Mikael Lindberg
Certifierad kommunal revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på detsärskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.